

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

LEDEN / ÚNOR 2026
63. ROČNÍK
20 Kč

POLÁRNÍ ZÁŘE V NAŠEM KRAJI

Já sama jsem si vždy myslela, že polární záře je něco, co patří jen na daleký sever. Polární záře viditelná pouhým okem byla i v našem kraji spatřena v lednu. Proč je vlastně polární záře hlavně červená a zelená? Fyzikální proces, který ji způsobuje, začíná vyvržením plazmatu, tedy plynu tvořeného nabitými částicemi, ze Slunce. Magnetické pole Země nabitě částice odvádí směrem k magnetickým pólům.

Když se tam střetnou se vzduchem, dojde k vybuzení atomů kyslíku a dusíku. Ty se pak vracejí do normálního

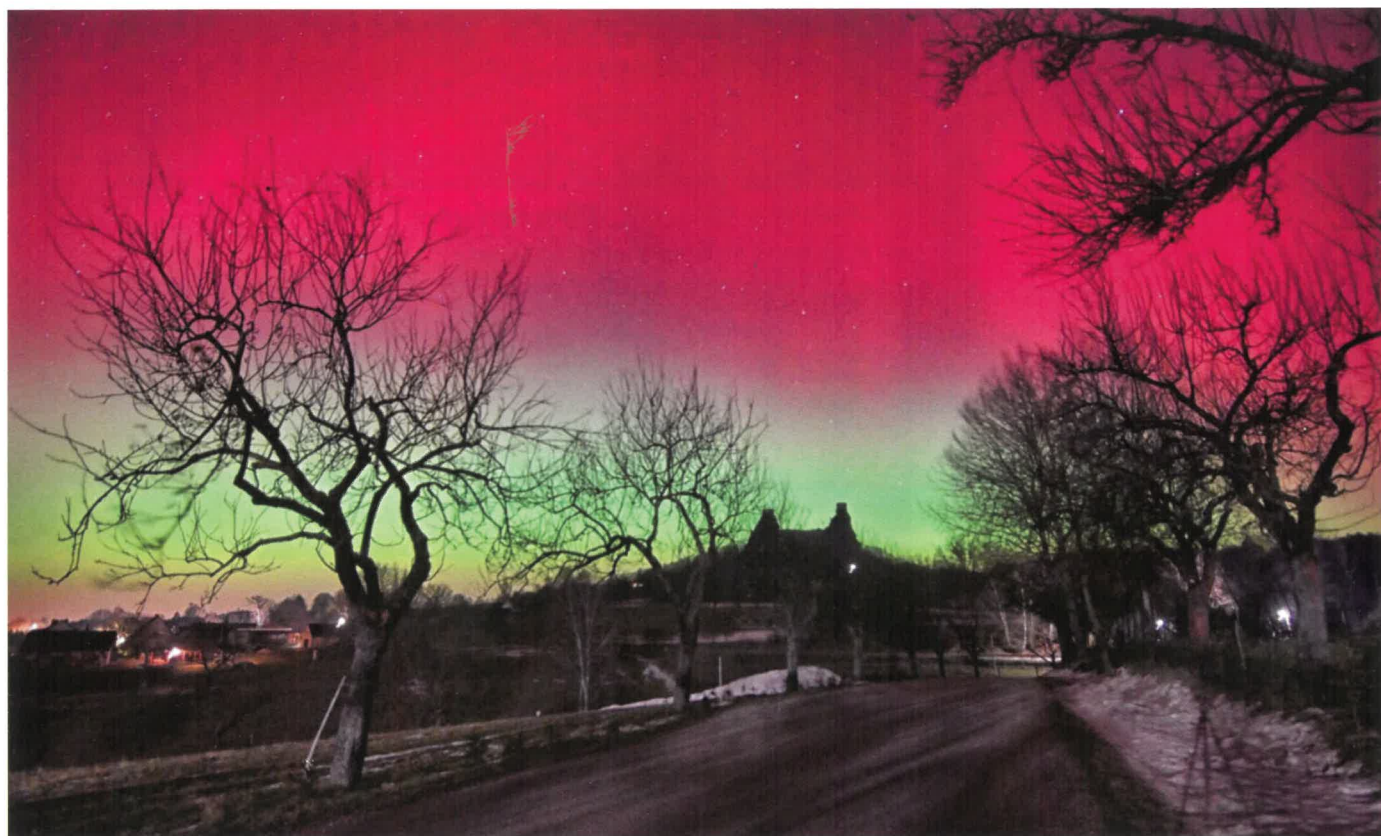
stavu tím, že energii vydávají jako záření. Za zelenou a červenou barvu může kyslík.

Zelená vzniká ve výšce okolo sta kilometrů nad zemským povrchem, červená pak dvakrát výš. Proto polární záře u nás jsou nejčastěji červené – díváme se vlastně z dálky a pozorujeme horní patro. Zelenou barvu vidíme nízko nad obzorem. V polárních oblastech naopak převažuje zelená přímo nad hlavami pozorovatelů a červená zaniká, protože je až nad ní. A přidává se také modrá a fialová, jež vydávají atomy dusíku.

U nás jsou polární záře opravdu vzácné a jejich relativně hojný výskyt v posledních dvou letech je způsoben tím, že Slunce je momentálně v silném maximu své aktivity. Na severu (i na jihu) je to naopak úkaz, který v období polárních nocí a vysoké aktivity Slunce potěší (a některé astronomy potrápí) docela často.

Zdroj: https://www.lidovky.cz/orientace/polarni-zare-cesko-dalekohled-astronom-hvezdarna-fotografie.A260122_212413_In-orientace_lval

Děkujeme našemu čtenáři za zaslání fotografie.
Pavla Havlová

OBSAH

Polární záře 1

RADNICE INFORMUJE 3 – 4

Město Sobotka ocenilo úspěšné sportovce 4 – 5

Sloupek šéfredaktorky 5

KULTURNÍ TRADICE 5 – 15

Matiné 5 – 6

Kuchařka Sobotecka 7

Sobotečtí baráčníci 7 – 8

Tříkrálová sbírka 2026 8

Rodácká tradice Sobotecka 9 – 15

ZPRÁVIČKY ZE ŠKOLIČKY 15 – 16

KNIHOVNA 17 – 18

Další semestr Virtuální univerzity třetího věku v Sobotce 17

V zemi tučňáků 17 – 18

Ptáci na krmítku 19

V zemi tučňáků – Marek Dabrowski 19 – 20

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ 20 – 24

Kulturní kalendář 20

Srdečné přání paní Jarmile Váchové 21

Jubilea 21

Blahopřejeme 22

Opustili nás navždy 22

Jana Brejchová v Sobotce 22

Taneční kurz 2025 23

Upoutávka na akce 24

Promoce v Praze – studentky z VU3V

Živé jesličky – foto: J. Hořák

Tradiční Šrámkovské matiné – foto: R. Vokounová

RADNICE INFORMUJE

Vážení čtenáři zpravodaje, rádi bychom vám opět předali několik stručných informací o tom, co se událo a děje v našem městě a v jeho okolí:

Nová knihovna – č.p. 88 – oproti předpokladu projektu bylo nakonec nutné zcela nahradit konstrukci krovu. Realizace střechy se tak protáhla, nicméně jsme ve stavu, že do stavby nepřejí a dle možností počasí probíhají další práce uvnitř objektu. Termín celkového dokončení stavby bude zřejmě zpožděný. V každém případě je ale cílem zajistit na festival Šrámkova Sobotka funkční zahradu s novým trávníkem na srovnaném podkladu a zprovoznit zázemí pro občerstvení.

Školní družina – č.p. 267 – Zhotovitel dokončil základní hrubou stavbu do konce roku 2025 a držíme tak harmonogram stavby. Věžový jeřáb byl zdemontován. V současnosti se osazují okna, aby bylo možné pokračovat vnitřními pracemi v temperovaném vnitřním prostředí. Pokud poběží vše jako doposud, stihneme dokončení stavby ve stanoveném termínu (do konce října tohoto roku).

Lesopark – V rámci 2. etapy projektu Obnova a revitalizace vegetace lesoparku Humprecht je připravována pastva – tedy cyklické nájemné pasení koz Waliserských v několika navazujících ohradách na úbočích Humprechtu, jak jsme popisovali v minulém čísle zpravodaje. Před zahájením pastvy bude nutno zhotovit oplocení pro zvířata a ochranu kolem nově zasazených stromků a zároveň těch, které jsou vybrány k zapěstování. V současné době probíhají jednání za účasti České zemědělské univerzity, CHKO, NPÚ a dalších zúčastněných orgánů včetně případného zhotovitele plotů. Finální podoba oplocení pastvin a ochrana dotčených stromů se ukazuje jako zásadní pro uskutečnění této části projektu.

Zrušení železničního přejezdu

Po naší nesouhlasné odpovědi Správy železnic na snahu o zrušení přejezdu na tzv. horní koňské cestě mezi okrajem lesoparku Humprecht a pastvinami koní (od kolbiště k potoku) se nám zatím nedostalo další reakce. Jako náhradu za zrušení tohoto přejezdu nám bylo nabídnuto zpevnění cesty od Agropodniku k dolnímu konci výše zmíněné cesty.

Město Sobotka zrušení tohoto přejezdu jednoznačně odmítá a takto se i Správa železnic vyjádřilo. Důvodů je hned několik, zejména znehodnocení cesty pro všechny uživatele a velká komplikace pro zavádění koní na dolní pastviny pod tratí.

Nová autobusová zastávka u MŠ

Na podněty občanů a zejména školní mládeže je městem před mateřskou školou budována autobusová zastávka s vnitřními lavicemi. Jedná se o kombinovaný objekt, kdy na zadní oddělené části bude prostor na kontejnery s tříděným odpadem. Ty jsou aktuálně nehezky „vystaveny“ v ulici Jičínská. Zmizí tak z běžných pohledů kolemjdoucích. Od prostoru zahrady MŠ bude tento prostor oddělen oplocením.

Už nyní je zřejmé, že zastávka bude hojně využívána (nejen pro čekání na autobus).

Opravy městských bytů – Probíhají opravy bytů včetně koupelen v č.p. 216 na náměstí Míru a v DPS v Krátké ulici.

Zdravotní středisko – Zde probíhají po výmalbě další úpravy interiérů – montáž ochranných lišt, nátery vnitřního zařízení, dveří a topení.

Petice – Na přelomu roku jste možná zaznamenali snahy některých občanů zcela zvrátit směřování záměru revitalizace našeho náměstí. Vznikla tak petice, která kromě odporu proti navrhované revitalizaci náměstí do sebe zmatečně

naroubovala hned několik dalších témat a sdělení/postojů autora. Možná z pohnutky ve stylu „*nechť si v ní každý najde něco svého*“. Ve zdůvodnění došlo i na perly typu, že „*plánovaná výstavba kruhového objezdu v místě mateřské a základní školy zvýší riziko průjezdnosti nákladní dopravy v návaznosti na nově budované komunikace I/16 Martinovice - Ošovice – Jičín a I/35 Turnov – Úlibice*“. Toto přesně vystihuje styl argumentace autora. Prosím klidně si výše uvedenou doslovnou citaci v klidu přečtete vícekrát a společně se zamysleme nad tím, jak kruhová křižovatka uvnitř města plánovaná na křížení naší místní komunikace a krajské komunikace v realizační (nákladové) režii Královéhradeckého kraje vnese dopravní riziko. Je to přesně naopak. Pokud v petici zmíněné dvě velké dopravní jiné stavby vnesou nějaké nové dopravní zatížení do okolí Sobotky, učiní tak rozhodně bez toho, aby se nás předem na něco ptaly. Malý kruhový objezd v centru našeho města s tím nijak nesouvisí. Ono totiž kruhové křižovatky nevznikají pro dramatizaci dopravní situace, ale naopak proto, aby ji zklidňovaly a vnesly do ní bezpečí. Celé je to jen pokračování výplodu, kterým na sociálních sítích autor petice zahlcoval okolí před koncem roku. Mám na mysli takovéto „*starosta chce ohrožit naše děti*“. Prosím vás, pokud někdo z vás takového starostu máte, pošlete na něj odchytkovou službu. Nelze ani jinak. Bylo milým překvapením sledovat reakce na tento příspěvek, jehož autor dle mého názoru (nejen) v tomto případě zrovna dobře „*nenakoupil*“. Nicméně výše uvedená petice bude na programu jednání nejbližšího zastupitelstva města během března (termín jeho konání bude v předstihu oznámen). Jste zváni a zvláště pak ti, kteří signovali ve stylu „*já nevím, oni mi to dali k podpisu, tak jsem to podepsal*“. Zaslouží si se alespoň zpětně dozvědět, co že to vlastně bylo.

Festival Šrámkova Sobotka – V tradičním lednovém termínu proběhl další přípravný výbor festivalu. Festival, který každý první červencový týden vnese do našeho města naprosto osobitou atmosféru a především zajímavý program. Ten za poslední jednotky let významně narostl velikostí a současně přitom neslevil z kvality. Naopak vnesl daleko větší pestrost ve skladbě tematických dílen, přednášek, diskuzních platforem, přednesů, představení, koncertů atd. Tým lidí, který dává festival programově a organizačně dohromady ve své současné ustálené podobě „poběží“ svůj šestý ročník. Nicméně festival jako takový má své 70. narozeniny. V té souvislosti jsem se jako starosta účastnil zářijového a nedávno i lednového přípravného výboru. Musím smeknout před zapáleností, nasazením

a mírou připravenosti jeho jednotlivých členů. Každý přípravný výbor (během roku min. 4x) nejde svojí délkou pod 7 hodin jednání a k tomu je nutný samozřejmě ohromný objem práce zapojených lidí mimo přípravné výbory během celého roku. Vnímám jako svoji morální povinnost zasadit se o to, aby výkon lidí kolem přípravného výboru směřující ke zmíněné „sedmdesátce“ našel odezvu v pomoci a součinnosti města, které je koneckonců prostřednictvím svého Městského kulturního střediska jeho organizátorem. Není to jen o finanční spoluúčasti na pořádání festivalu. Ta je v posledních letech stále stejná, přestože náklady festivalu za posledních 7 let vyrostly 2,5 krát (bohatší a kvalitnější program, ale i inflace). Pro hrubou ilustraci se festival postupně posunul z nákladu 750 tis. Kč

na současných 2 mil. Kč. Přitom ale finanční spoluúčast města je stále stejná (cca 300 tis. Kč). Tedy festival si „sám“ je schopen šikovně pojatou dotační strategií vyřešit naprostou většinu svého financování (především Ministerstvo kultury a Královéhradecký kraj, ale i jednotliví menší přispěvatelé). Je příjemné sledovat, že cestu k festivalu si postupně nachází stále více Sobotáků a lidí z nejbližšího okolí. Tedy festival není už dávno vnímán jako něco, co tu pořádáme „pro ty zvenku“. Snažme se festivalu u příležitosti jeho krásných kulatých narozenin pomoci se zajištěním extra podpory a Sobotákům přejeme, aby si letní festival ŠS užili naplno.

Hezké zimní dny a brzký příchod jara přeji

*Ing. Lubor Jenček, starosta
a Petr Buchal, místostarosta*

MĚSTO SOBOTKA OCENILO ÚSPĚŠNÉ SPORTOVCE

Rok 2025 byl pro sport v Sobotce opět velmi úspěšný. I letos se naši sportovci prosadili na mezinárodní scéně a svými výkony skvěle reprezentovali město doma i v zahraničí. Na posledním letošním zasedání zastupitelstva proto město Sobotka veřejně poděkovalo a udělilo finanční odměnu ve výši 10 000,- Kč třem sportovcům, kteří dosáhli mimořádných úspěchů. Připomeňme, že již v loňském roce byli oceněni Štěpán Resl, juniorský mistr České republiky ve vrhu koulí a hodu diskem a účastník juniorského mistrovství světa v Peru, a Simona Řezbová, která si z mistrovství Evropy haflingů (plemeno menších koní) odvezla hned dvě zlaté medaile. Ve čtvrtek 18. prosince 2025 převzal v sále spořitelny ocenění Vladimír Medek, Jakub Šourek a Josef Kverek.

Vladimír Medek je dlouholetý a úspěšný reprezentant v silovém trojboji. Silový trojboj je sportovní disciplína zaměřená na rozvoj maximální síly. Závodníci soutěží ve třech základních

cvicích – dřepu s činkou, bench pressu (tlaku na lavičce) a mrtvém tahu, a jsou rozděleni do hmotnostních a věkových kategorií, což umožňuje spravedlivé porovnání výkonů. Součet všech nejlepších pokusů v jednotlivých disciplínách je výsledný trojboj. Pan Medek je několikanásobným mistrem České republiky v kategorii Masters a na letošním mistrovství Evropy vybojoval v silné konkurenci vynikající 2. místo.

Úspěchy Vladimíra Medka v mužích do roku 2004: 12-ti násobný mistr Čech + dvojnásobný mistr ČR. Mnohonásobný vicemistr ČR. Od roku 2004 v kategorii Masters mnohonásobný mistr ČR. Mezinárodní soutěže Mistrovství Evropy:

2004 – 2. místo

2009 – 5. místo

2015 – 3. místo

2016 – 2. místo + zlatá za bench

2021 – 1. místo + zlatá za dřep

2025 – 2. místo + zlatá za dřep

Dalším oceněným sportovcem byl Jakub Šourek, který se z důvodu tréninkových povinností slavnostního aktu nemohl osobně zúčastnit a byl zastoupen svou maminkou. Jakub s florbalom začínal na Základní škole v Sobotce a v soboteckém Sokole. V devíti letech přestoupil do Mladé Boleslavi, kde prošel všemi mládežnickými kategoriemi od elévů po juniory. V r. 2022 reprezentoval Královéhradecký kraj na Olympiádě dětí a mládeže v Olomouckém kraji. Jakub je členem florbalové reprezentace, se kterou na juniorském mistrovství světa 2025 ve Švýcarsku získal stříbrnou medaili. Čeští florbaloví junioři jsou tak úřadujícími vicemistry světa. Jakub studuje vysokou školu a momentálně hraje florbal za extraligový FBC Liberec.

Nejmladším oceněným sportovcem se stal Josef Kverek z Čálovic, žák naší základní školy. Finanční odměnu si symbolicky rozdělí se svým týmem tchoukballu, který v září letošního roku vybojoval bronzové medaile na mistrov-

ství světa mládeže v Thajsku. Tchoukball je míčová hra, která využívá prvků házené, volejbalu a baskické peloty. Jde o poměrně nový sport, který vznikl v 70. letech ve Švýcarsku jako reakce na klasické kontaktní míčové hry (jako je basketbal či házená), při kterých docházelo k častým zraněním hráčů. Snahou bylo vytvořit sport, který bude

stejně dynamický a rychlý jako tyto již tradiční sporty, ale jeho pravidla a koncepce eliminují zranění, ke kterým při kontaktu hráčů a rychlých akcích obvykle ve sportu dochází.

Všem oceněným sportovcům srdečně gratulujeme, děkujeme za jejich píli, nasazení a skvělou reprezentaci města Sobotky a přejeme mnoho dal-

ších sportovních úspěchů! Město Sobotka chce v odměňování sportovců pokračovat a pokud se dozvíte o úspěchu některého ze Sobotáků (umístění na Mistrovství republiky nebo na mezinárodní soutěži), dejte prosím vedení města vědět.

Děkujeme.

Kateřina Stašková

SLOUPEK ŠÉFREDAKTORKY

Vážení a milí čtenáři,

na začátku nového roku udeřila zima ve srovnání s předešlými roky skutečně nebývale. V den Silvestra sněžilo a sněžilo. Ovšem ani to neodradilo místní i turisty od návštěvy zámku Humprecht. Zimní výzdoba, vánoční stromečky s různými zajímavými ozdobami a ke každé vstupence výborný svačák. Chtěla bych poděkovat všem, kdo se podíleli na výzdobě a zajištění příjemného prostředí.

Kulturní a turistický život tedy v Sobotce nemá přestávku a již tradičně jsme oslavili narození nejznámějšího rodáka Fráni Šrámka. V neděli 25. 1. se v sále spořitelny konalo Šrámkovské matiné. O program, který byl věnován korespondenci F. Šrámka a Milky Hrdličkové Šrámkové (družka), se v letošním roce

postaralo Studio Šrámkova domu pod vedením L. Blažejové. Na závěr proběhlo i odtajnění letošního tématu festivalu. K 70. výročí nás čeká Hostina s podtitulem Tělu, duši, jubileu. Více se dočtete na str. 5.

A s tím souvisí i nová rubrika v časopise „Kuchařka Sobotecka“. Vznikl nápad shromáždit rodinné recepty, které se předávají z generace na generaci u nás na Sobotecku. Záleží na vás, milí čtenáři, s vaší pomocí může vzniknout jedinečná publikace. Více se dočtete na str. 7.

V současné době v kultuře chystáme Městský ples, na který vás srdečně zvou. TJ Sokol Sobotka připravuje Dětský karneval, SDH chystají Maškarní merendu. Svátky jara oslavíme opět stezkou pro děti a dílničkami, kde se

budou plést pomlázky a kreslit kraslice. Zda proběhnou Čarodějnice, to vám nejsem schopná říci, jediný prostor v Sobotce, kde lze pálit, je kemp, pokusím se domluvit s panem O. Martinkou, který má koupaliště a kemp v nájmu. Ve spolupráci s MC Ťapík a dalšími už nyní připravujeme oslavu svátku všech dětí, tzv. Dětský den. V plánu jsou opět cestopisné besedy, které jsou v Sobotce hojně navštěvované, v knihovně probíhá VU3V, kurz anglického jazyka pro dospělé, ale i pro děti, a ženy se učí šít patchwork.

V letošním roce nás čeká stěhování knihovny do nového prostoru. Ten je sice za rohem, ale bude s tím souviset mnoho práce, přestěhovat a srovnat celý knižní fond zabere jistě nějaký čas. Budeme vás včas informovat.

Přeji vám pohodový a pestrý rok 2026.

Pavlaína Havlová

KULTURNÍ TRADICE

ŠRÁMKOVSKÉ MATINÉ S MILKOU

Dne 25. ledna proběhlo v sále sobotecké spořitelny tradiční Šrámkovské matiné. Poté, co vedoucí Městského kulturního střediska Sobotka Pavlaína Havlová přivítala diváky a diváčky, vystřídal ji na jevišti Studio Šrámkova domu ve složení Věra Bočková, Anna Josephová,

Eliška Nedvěďová, Alice Knoblochová a Filip Šisler. Ti pod vedením Lady Blažejové a Jana Trče, představili výběr z korespondence Miloslavy Hrdličkové Šrámkové proložený básněmi Fráni Šrámka a hudbou v podání Víta Blažej (basa) a Miroslavy Hořákové (klavír).

Pořad sledoval první zamilovaná léta dvojice, její nucené odloučení v průběhu války, sdílení vzájemné každodennosti, ale také úsilí paní Hrdličkové po básnickové smrti, které společně s manželi Hejnovými věnovala uchování Šrámkova odkazu a přípravě prvního

ročníku Šrámkovy Sobotky, festivalu českého jazyka, řeči a literatury. Právě připomínkou uplynulých šedesáti devíti let festivalu pořad končil, když pětice hereček vystavila po obvodu sálu spořitelny historické plakáty Šrámkovy Sobotky – jako dárek přítomnému Fráňovi, ale také divákům a diváčkám, kteří si po skončení mohli plakáty prohlédnout.

Předtím však přítomní organizátoři festivalu v čele s Janem Bílkem představili přítomným a symbolicky také Šrámkovi samotnému téma nadcházejícího

jubilejního ročníku. Jeho titul Hostina. Duši, tělu, jubileu slibuje, že na začátku léta nás čeká oslava, pohostinství i pospolitost, vybrané pokrmy, a to ve smyslu doslovném i metaforickém. Neboť jídlo není jen jídlo, tedy základní biologická potřeba, ale váže na sebe mnoho důležitých kulturních a sociálních funkcí a jeho společná příprava a konzumace je spojena s kulturními zvyky, rituály, svátky a slavnostmi.

Abychom si čekání na první prázdninový týden uspíšili, přineseme také dvě

nové rubriky – jednu věnovanou regionálním receptům, druhou zase zakladatelce festivalu. Těšte se a zapište do kalendářů datum 4. – 11. července!

Jan Bílek, Jan Trč – členové PV

LISTOVÁNÍ S MILKOU #1

S blížícím se jubilejním ročníkem Šrámkovy Sobotky se sluší vzpomenout také na zakladatelku festivalu Miloslavu Hrdličkovou Šrámkovou. V soboteckém archivu nalezneme uschovanou její korespondenci, kterou vedla se svým druhem Fráňou Šrámkem, rodinou, přáteli, ale i úřady, když pečovala o básníkův odkaz. V nadcházejících číslech proto přineseme výběr z archivu, aby paní Milka opět vystoupila ze stínu.

A abychom to vzali za nevšední konec, archivy prozradily, že nejen Fráňa, ale také Milka byla poetickou duší. V prvním vydání proto přinášíme ukázkou jejích poetických pokusů.

TO CHVÍLE BUDOU...

*To chvíle budou tiché, chvíle svaté,
až půjdem cestou, jež se ztratí v dál,
kdy stromy rozsybou své listí zlaté
a půjdem sami. Vyhोštění králi.*

*A bude kraj mít mlčenlivá ústa,
jak spící muž, jenž o milence zasníl,
a cesta bude zlá a cesta bude pustá,
až půjdem v dál, již východ bíle zjasnil.*

*A bude kraj mít zlatou barvu vlasů,
jež rozprostře si pláštěm po svém těle.
Tu vnímat budu narozenou krásu,
my, tichá největší dva nepřátelé.*

*Probírám celou minulost...
V ní ženství mé tisíckrát zkletlo! ...
Kam chceš ty, ženo, jít! ... Dost...
Kdos v jaru nežil, nechťej léto. ...*

*Tuláku sirý, příteli!
Dej ruku mi na srdce tiše...
Vyhasla naděj v popeli
a jen tam, cítíš, pomsta dýše...*

*Za nerozkvetlé naděje
a marně rozpidlaté ruce,
že zázrak už se neděje
a srdce zmírá v strašné muce.*

*Chci být silná a chci být statečná,
protože jsem slíbila tobě i sobě,
že nebudu plakati.
Všechny své slzy proměním v úsměvy,
a budu jimi štědrá a budu dobrá
a ono je to tak těžké.
Chodím ulicemi, kudy jsme spolu chodili
a potkávám ty, kterým jsi býval žádoucí
a které hořely touhou po tobě,
a byly krásné a záviděly mi...
a teď jsou veselá a dívají se na mne
a říkají,
je smutná, snad už umřel...*

*Moje bába, jak jen žila?
Šedesát let zhaslo v líci,
nežli se jí proměnila
hlava v bílou holubici.
A proč potom listí vadlo
bez dlouhého umírání,
čtyřicetkrát nežli spadlo,
byla matka bílou paní.*

*A teď tony nejtklivější,
jaké první podzim zpívá,
když je země stále mdlejší
a se přece pousmívá.*

*Z úsměvu květ prostý vykvet',
květ pozdního milování,
a v něj, nežli k plodu dokvet',
sype sníh se bez ustání.*

*Oh, lze zpívat sladkým hlasem,
o létu jak srdce snilo? ...
Vždyť mé dítě s bílým vlasem
už by se mi narodilo.*

*Strom mé duše kdysi bílý
sněhovými květy snění,
větvě své teď k zemi chýlí
těžké plody poblouznění...*

*Zahořela v slunci vina,
bolest tiše poplakává...
Stromu mého polovina
opadáva, opadáva...*

KUCHAŘKA SOBOTECKA

V souvislosti s tématem letošní Šrámkovy Sobotky, které zní Hostina. Duši, tělu, jubileu, bychom vás rádi pozvali ke společnému projektu, který voní domovem, tradicí a kuchyní našeho kraje. Vzniká totiž Kuchařka Sobotecka – regionální sbírka starých rodinných receptů, které se u nás dědí z generace na generaci.

Určitě to znáte: koláč, který pekla babička jen „od oka“, polévku, bez níž si neumíte představit sváteční oběd, nebo slané dobroty, které se připravovaly při zabijačkách, posvíceních či jiných místních událostech. Právě takové recepty bychom rádi zachytili a uchovali pro další generace.

Vyzýváme proto všechny čtenáře, aby se zapojili a zaslali nám své staré rodinné recepty – sladké i slané, všední i sváteční. Nezáleží na tom, zda je recept dokonale sepsaný, nebo jen krátká poznámka s příběhem. Právě osobní vzpomínky, původ receptu nebo informace o tom, při jaké příležitosti se jídlo připravovalo, dodají kuchaře její jedinečný charakter.

Cílem Kuchařky Sobotecka není jen sbírka návodů k vaření, ale také zachování kulinařského dědictví našeho regi-

onu, tradic a příběhů, které se kolem jídla vždy přirozeně vytvářely.

Staňte se spoluvůdci této výjimečné publikace a pomozte nám ukázat, jak se na Sobotecku vařilo a vaří. Těšíme se na vaše recepty, vzpomínky i malé kuchařské poklady ukryté v rodinných sešitech a paměti. Společně můžeme vytvořit kuchařku, která bude chutnat po domově.

Například u nás se pekly tzv. „páteční vdolky/placky“. Páteční proto, že v pátek se k obědu často vařila jen vydatnější polévka, ke které se přikusovaly právě tyto měkoučké domácí vdolky. Daly se jíst i nasladko a moje vzpomínka je spojená s nadýchaným vdlolkem namazaným máslem a potřeným domácím cukrovým sirobem (husté sladidlo kon-

zistence medu vyrobené z cukrové řepy) nebo s čerstvě nastrouhanými jablky.

Zde je recept od naší babičky Marie Vaněčkové z Horního Bousova:

Páteční vdolky

½ kg hladké mouky

100g tuku (kombinace rozpuštěného másla a sádla)

1 vejce

1 necelá kostka droždí (30g stačí)

1 středně velký vařený brambor nastrouhaný na jemno

¼ l vlažného mléka (může být i více – těsto má být řidší)

lžička soli

2 lžíce cukru

Nechat vzejít kvásek, vypracovat řidší těsto, nechat vykynout asi 45 min na teplém místě. Na pomoučeném vále vytvářet kulaté bochánky, přemístit na plech, nechat opět vykynout, pak potřít vejcem a posypat mákem s trochou soli. Po vykynutí péct asi 20 min v předehřáté troubě na 180°C. Po upečení možné ještě potřít rozpuštěným máslem.

Kateřina Stašková

SOBOTEČTÍ BARÁČNÍCI

ADVENT U SOBOTECKÝCH BARÁČNÍKŮ

Advent je období klidu, rozjímání a trpělivého očekávání na vánoční svátky. Pro nás baráčníky je vždycky dost náročný. Letošní první adventní neděle 30. listopadu se v našem městě konalo rozsvícení vánočního stromčku. 8 tetiček napeklo cukroví, vánočku i něco slanejšího a nabízely ochutnávku v knihovně. Nechyběla ani dílnička zdobení perníčků, které obstarávala

tetička Hořáková. Na náměstí na podiu byl program, který uváděla vedoucí městského kulturního střediska, také baráčnická tetička, Pavlína Havlová, první promluvil starosta města Ing. Lubor Jenček, krátce připomněl význam Vánoc sobotecký děkan pan Václav Novák. Potom společně rozsvítili první svíčku na adventním věnci. Zpíval sborček z mateřské školy, ze ZUŠ. Spolek

Jarmark připravil návštěvníkům překvapení v podobě videomappingu. Na dům muzea se promítal průběh celého roku v našem městě, bylo to úžasné, nic takového Sobotka ještě neviděla. Návštěvníci byli nadšeni. Trvalo to skoro čtvrt hodiny. Na závěr zazpívaly děti z mateřské školy. Všichni jsme odpočítali čas od deseti do jedné a rozsvítil se stromček.

Na náměstí se prodávaly vánoční ozdobičky, věnce, svícínky a také svažené víno a další dobroty. Kdo chtěl, mohl se jít podívat na faru, kde byla výstava betlémů. Některé tetičky na ni zapůjčily i své betlémy.

Na konci listopadu pomáhaly 3 tetičky ve školní kuchyňce dětem z družiny s pečením vánočního pečiva, které nám 3. prosince děti přinesly na sezení seniorů a ještě nám zazpívaly vánoční písničku. Další středu mezi nás přišly děti z mateřské školy se svými učitelkami. Měly pro nás překvapení, rozešly se mezi babičky a dědečky a společně si vyráběly ozdobičky na stůl. Bylo to velice pěkné pozorovat malé děti, jak pomáhají. Také nám zazpívaly a ještě nás obdarovaly přáníčkem. Návštěva nás moc potěšila.

Tradiční akcí baráčníků je živý betlém. Poslední adventní neděle 21. prosince se sešli tetičky a sousedé už před devátou hodinou na náměstí. Sousedé se dali do stavění chýše a tetičky začaly v informačním centru oblékat tři krále, pasáčky a koledníčky, Pannu Marii a Josefa. Podium a ozvučení zajistilo Městské kulturní středisko. V deset hodin ponocný 12x zatroubil a mohlo se začít. 40 členný sbor ze školy zpíval koledy,

doprovázeli je učitelé na kytaru a klávesy. Tři krále přivezl kočár s koňmi, tetička Pavlína Havlová program uváděla a „vánoční štěstíčka“, která jsme společně vyrobili se seniory v DPS, roznášeli koledníčky a pasáček. V chýšce byla Panna Marie s Josefem a „živý Ježíšek“. Tetička Havlová ukončila slavnost přáním krásných Vánoc a do nového roku popřála hodně zdraví. Ponocný opět zatroubil a všichni se s dobrou předvánoční náladou rozešli do svých domovů. Jen tetičky a sousedé museli všechno uklidit, odstrojit děti a uvést do původního stavu. Pro regionální televizi celý

program natáčel Luděk Vondrouš. Můžete se podívat, vše bude na oficiálních stránkách města Sobotka pod názvem Naše televize.

Na úplný závěr roku 29. prosince se sešli tetičky a sousedé společně se seniory z DPS a města na oslavu silvestra. Od 14 hodin se na rychtě hrálo, zpívalo a i tančilo. Nezbytné bylo občerstvení, pod kterým se prohýbaly stoly. Všichni se dobře bavili a rozešli se v dobré náladě a s očekáváním, co nám přinese rok 2026.

*Květoslava Hořáková
syndik a vzdělavatelka*

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2026

Letošní Tříkrálovou sbírku jsme odstartovali 4. ledna 2026 tradičním průvodem s velbloudem a velbloudátkem a Tříkrálovým koncertem v kostele sv. Maří Magdalény v Sobotce. I přes mrazivé počasí jsme s velkým potěšením přivítali vysokou účast veřejnosti. Chtěli bychom srdečně poděkovat všem, kteří se na této akci aktivně podíleli – Městskému kulturnímu středisku Sobotka, všem báječným a talentovaným dětem z MŠ Sobotka, ZŠ Sobotka, ZUŠ Sobotka, Mateřskému centru Ťapík, všem pedagogům a též Městu Sobotka. Naši

velkou podporou je p. děkan Václav Novák, který se letos poprvé, mimo jiné velmi úspěšně, představil v roli moderátora celé akce. Velmi si vážíme jeho ochoty a vstřícnosti. Výdělek z letošní sbírky využijeme na renovaci zahrady, která byla v souvislosti s rozsáhlou rekonstrukcí Domova pokojného stáří v Libošovicích bohužel značně poškozena. Děkuje všem dárcům, kteří nás opakovaně a dlouhodobě podporují svými příspěvky, ať už do kasiček, online nebo prostřednictvím QR kódu.

I. Kupcová

Výsledky TKS 2026
v jednotlivých obcích:

Obec, kde se koledovalo	Tříkrálová sbírka 2025
Dolní Bousov	25 695,-
Libošovice	17 064,-
Libuň	20 898,-
Markvartice	4 820,-
Mladějov	6 230,-
Osek	4 145,-
Samšina	17 545,-
Sobotka	66 608,-
Online k 20. 1. 2026 a stále pokračuje	15 918,-
Zatím celkem vykoledováno	178 923,-

RODÁCKÁ TRADICE SOBOTECKA

(pokračování ze ZŠS č. 6/2025)

Na ustavující schůzce před sto lety, 7. listopadu 1925 v hotelu Zlatá husa, byl založen Kruh rodáků a přátel města Sobotky a okolí v Praze. Jeho schůzky se konaly v restauraci Sobotáka Jaroslava Grojera, později v Měšťanské besedě. Kruh byl volným sdružením, neměl žádné oficiální stanovy, ale po celou dobu své existence až do roku 1952 fungoval bezvadně. Jeho vedení, rodáckou Pětku (Miloš Pelda, JUDr. Václav Peča, Ing. Václav Macoun a Jan Prokeš), doplnil roku 1932 lékař MUDr. Josef Ort, rodák ze Střehomí. Na adresy členů a příznivců posílal Kruh zprávy o své činnosti a plánech, ti přispívali podle svých možností na záměry vedení. Činnost byla opravdu pozoruhodná: autobusový, později i vlakový zájezd z Prahy do Sobotky, nákup regionální literatury pro vesnické knihovny, soutěž o nejlépe upravenou obec i soukromou zahrádku, o fotografickou výzdobu nádraží atd. Do tohoto období spadá i počátek povinnosti rodáků ohlásit se po svém příjezdu do Sobotky u Stašků „panu konzulovi“.

Největší akcí byl podíl na organizování 5. sjezdu rodáků 27. – 30. srpna 1927. Konal se na počest 50. výročí založení Sdružení studujících soboteckých, byla při něm zorganizována okresní výstava, vyšlo slavnostní číslo Věstníku soboteckého, na hřbitově byl odhalen pomník slavných soboteckých rodáků jinde pohřbených, dílo Pavla Janáka s medailony Karla Pokorného. Se slzami v očích čteme jména stovek rodáků a přátel, kteří přispěli na vznik tohoto díla částkami od 5 korun od chudé dělnice po tisícové příspěvky bohatých krajanů.

V dalším desetiletí Kruh pokračoval ve svých aktivitách a soustředil se na záchranu Humprechtu. Prosadil i vznik historické expozice v I. patře zámku. Miloš Pelda jednal v černínském archivu v Jindřichově Hradci, dohodl projekt expozice s doc. PhDr. Zdeňkem Kalis-

tou i výzdobu hodovní síně s akad. malířem Richardem Wiesnerem. Zorganizoval též apel 6 významných českých historiků včele s prof. Josefem Pekařem a Josefem Vítězslavem Šimákem na záchranu Humprechtu. A tak se 28. – 30. srpna 1937 konal 6. rodácký sjezd. Program započal otevřením výstavy Václava Špály, zahrálo Ondříčkovu kvarteto s houslistou Jaroslavem Pekelským, jeho jmenovec František složil a dirigoval slavnostní pochod a mládež přednesla sborově Šrámkův Sobotecký hřbitov. Vyšla Frýbova Procházka včerejší a dnešní Sobotkou a Kruh vydal vzpomínky V. M. Dufky Šedesát let zpět. I o tomto sjezdu se hrálo divadlo (Měsíc nad řekou), tančilo se, byla schůze Jeřábkovy družstva, výstava fotoamatérů atd. Hlavně ale byl za účasti hraběte Eugena Černína otevřen Humprecht s černínskou expozicí v I. patře. Později zde přibyla i pamětní síň prof. Josefa Pekaře.

Ani v tomto období nezapomínal Kruh na další prospěšnou činnost, zvláště na kostelní zvony a mozaiková okna, na záchranu soboteckého chrámu a nepřívěckého kostelíčka, na oseckou zvonici. A sbíralo se na všechny tyto akce, a rodáci obětavě přispívali! Od roku 1931 vydával Kruh tištěné výroční zprávy. Úspěch měla dětská vlastivědná soutěž. Rozvíjela se spolupráce s městem i s Věstníkem soboteckým.

Po sjezdu výbor Kruhu organizoval roku 1938 v Praze oslavy 100. výročí narození Václava Šolce; vydal k němu básníkův životopis od Viléma Závady.

Ani německá okupace nepřerušila činnost spolku. Vlastně je nutno upřesnit: činnost dvou soboteckých krajan-ských spolků. Část příznivců Kruhu totiž nebyla spokojena s koncepcí práce Kruhu. Spory nastaly zvláště kvůli otázce, zda v Sobotce podporovat přístavbu jeviště k sokolovně či postavit nový kulturní dům. Mladá Sobotka vznikla roku 1940, vedla ji zprvu skupinka Šestka, reprezentovaná jmény Josef Bureš, Ota-

kar Divíšek, Stanislav Mrskoš, Josef Ort, Josef Volf a František Žofka. Podporoval je i Fráňa Šrámek. I oni se soustředili v letech 1942-1947 na vydávání krajan-ských zpráv a ročenek s vlastivědným obsahem (asi 27 kusů) a na pod-
půrnou činnost kultury na Sobotecku.

Ve své práci pokračoval úspěšně i Kruh. Kromě již zmíněné podpory kulturních projektů a vydávání ročenek rozvinul rozsáhlou spolupráci s turnovskými Pojizerskými listy. V letech 1940-1945 zde vycházela měsíční sobotecká Rodácká hlídka, kde Miloš Pelda zhodnotil Sakařovy Dějinné paměti města Sobotky i některé práce Pekařovy, publikoval soupis krajan-ských písní, soupis místních a pomístních jmen obcí i samot Sobotecka, rodácký vzpomínkový cyklus atd. Vedle toho byl uskutečněn a tiskem vydán soupis 36 památných stromů Sobotecka, zorganizována soutěžní fotografická výstava, rozhlas přijal podnět k uvedení cyklu soboteckých krajan-ských písní atd. Významná byla také spolupráce s dalšími regionálními krajan-skými spolky Českého ráje a Podkrkonoší, zvláště z Jičína, Turnova, Mnichova Hradiště a Vysokého nad Jizerou, krátce i z Dolního Bousova a Libuně.

Úspěšné výsledky práce obou spolků uklidnily v poválečném období spory, 27. dubna 1946 se konala schůzka jejich zástupců a 19. listopadu 1947 došlo v pražské Měšťanské besedě k ustavení společného Spolku rodáků a přátel města Sobotky a okolí v Praze a ke schválení jeho stanov.

Činnost se rozjela značným tempem. Pokračovala tradice pravidelných schůzek v Měšťanské besedě, od ledna 1950 v hotelu Beránek. Dále se vydával od prosince 1947 do dubna 1952 pravidelný měsíční Rodácký zpravodaj, později zvaný Rodácký oběžník. Celkem vyšlo zvláště zásluhou Josefa Volfa 39 rozmnožovaných řádných a několik čísel mimo pořadí. Obsahoval historické zprávy ze Sobotecka zvláště od Josefa Orta, Vladimíra Šulce a Miroslava Vla-

cha, básnické příspěvky Jaroslava Šulce, Jana Stránského-Macha či Jana Boudyše, otiskoval i aktuální zprávy ze Sobotky a okolí. Z krajanů se ozývali Macounovi až z USA z Miami.

Ve vedení Spolku působili MUDr. Josef Ort, evangelický farář František Brixi, úředníci Josef Volf a František Žofka. Poprvé se uplatnili i mladí studenti Karel Samšiňák a Vladimír Ruda.

Spolek se také podílel na přípravách 7. sjezdu rodáků a přátel města Sobotky a okolí, který se konal v srpnu roku 1948. Přijel i rodák Alois Kyzivát z Los Angeles v USA. V plném rozsahu proběhly všechny plánované obvyklé akce a byl vydán vynikající sborník zaměřený na historii města.

Ale to již Spolek pociťoval politické změny v republice. Musel být alespoň formálně zvolen akční výbor, bylo zakázáno vystoupení dětského Fejfarova hudebního souboru, v dubnu 1952 byl zastaven Rodácký oběžník, uzavřený pak drobným tiskem k úmrtí Fráni Šrámka. Josef Volf sice ještě podnikl pokus o samizdat v říjnu 1952, kdy si strojopisy Oběžníku - Zpravodaje měli po několika trasách zasílat věrní členové Spolku, ale ve zhoršující se situaci se pokus nezdařil. Činnost krajského spolku na delší čas ustala. 23. února 1953 odmítl pokračovat v pražské Osvětové besedě a oficiálně ukončil činnost.

V padesátých letech se centrum regionální vlastivědné práce přeneslo do Sobotky. Zkoušeli jsme několikrát vydávat místní časopis, pořádali jsme přednášky a besedy, zorganizovali jsme na velmi dobré úrovni sborníky ke sjezdům rodáků, tištěné v turnovské Severografii. Ten 8. rodácký sjezd v srpnu 1958 plně navázal na tradici sjezdů předchozích, zato 9. sjezd rodáků a přátel města Sobotky a okolí o posvícení 1968 měl velmi nečekaný průběh: 20. srpna jsme otevřeli výstavu pohlednic z Českého ráje a pak se z plánovaného programu konala už jen mše, protože nečekaných a nezvaných hostů přijelo nějak mnoho... A tak se tento sjezd dokončoval až 17. – 18. července 1971 na Podkosti, v soboteckém kostele a na hřbitově. Pozornost a po-

dezření prý vzbudil název sborníku: Sobotka '68 i některé články ve Zpravodaji Šrámkovy Sobotky. A v roce 1978 se další sjezd nekonal a nevyšel ani žádný další sborník...

To ovšem neznamená, že jsme se nepokusili obnovit schůzky rodáků a přátel Sobotky v Praze. Zasluhu o to však mají Jičínští, jejichž kroužek Jičín v Praze pozval Sobotecké a uspořádal 10. listopadu 1970 Sobotecký večer. Sešlo se téměř 90 Sobotáků, mezi nimi i poslední žijící člen Rodácké pětky JUDr. Václav Peča, který shromážděné pozdravil. O historii města promluvili Karol Bílek, o současném dění Václav Linhart, kulturu přiblížila prof. Marie Hejnová, recitovali členové Recitačního studia Šrámkova domu, své filmy promítl MUDr. Ivan Kafka. A 2. února 1971 se sešlo v restauraci V letenských sadech opět na 90 zájemců, ustavili Krajský kroužek Osvětové besedy Sobotka v Praze a za předsedu si zvolili JUDr. Vladimíra Šulce, jednatelkou se stala Milena Kovářová-Černá. Další schůzky následovaly 28. dubna a 16. června 1971.

Potom se setkávání přeneslo do Náprstkova muzea. Přednášel tu nejen jeho ředitel PhDr. Václav Šolc, ale i historik Vladimír Ruda, přírodovědec Bohumil Slavík, archeolog Rudolf Turek, geolog Václav Ziegler a další. Předsedou Kroužku byl od roku 1972 až do své smrti roku 1979 Josef Volf, potom činnost opět ustávala.

Obnovení rodáckého hnutí se ujali Sobotečtí a spojili ho s dalšími akcemi. Ale to je již na samostatný večer: zhodnotit založení a činnost Klubu přátel města Sobotky včele s RNDr. Karlem Samšiňákem a MUDr. Ivanem Kafkou, vznik Soboteckého (posvícenského) jarmarku, svolání několika sjezdů Sobotkových, organizování malířského plenéru, zkrášlení Sobotky Parmiggianiho sopturou Dům pod půlměsícem a Precílkovou portrétní maskou Václava Špály, natáčení výborných regionálních filmů, vydání 2 čísel Soboteckých novin, oslava výročí války 1866 a příjezdu prvního vlaku do Sobotky atd.

Přímo k našemu tématu věnujícího se rodácké myšlence je třeba vzpomenout uskutečnění 10. rodáckého sjezdu o posvícení roku 1988 s prvním posvícenským jarmarkem, se scénou příjezdu krále Vladislava do Sobotky a velkou výstavou soboteckých archiválií. Dlouho se jednalo o sjezdovém sborníku, bude-li to kniha či jen zvláštní číslo Zpravodaje Šrámkovy Sobotky; nakonec jsem narychlo shromáždil sborníček, v něm se vyznačilo téměř sto osobností ze svého vztahu k městu a kraji.

Potíže se sborníkem provázely i 11. rodácký sjezd roku 1998. Ten nakonec vyšel s ročním zpožděním v redakci MUDr. Ivana Kafky s názvem Sobotečko – Krajinou Českého ráje. Obvyklé akce byly rozděleny: v květnu se slavilo 500. výročí povýšení Sobotky na město, v srpnu se uskutečnil jarmark a setkání lidí s příjmením Sobotka – Sobotková.

12. rodácký sjezd 2008 byl již zcela zastíněn posvícenským jarmarkem a takřka jako by se nekonal, nepočítáme-li 1 řádek na pozvánce a plakátu, několik rozpačitých slov na 4 řádcích ve Zpravodaji Šrámkovy Sobotky 2008, č. 4, a mé zamýšlení „Končí sobotecká rodácká tradice“ v následujícím čísle ZŠS.

Tradici rodáckého spolčování jsem připomněl i v projevu na oslavě čtvrt století trvání Klubu přátel, který byl ve ZŠS č. 1 avizován jako Setkání rodáků a přátel města Sobotky a setkání Sobotkových a konal se 29. – 30. 4. 2016.

13. rodácký sjezd roku 2018 se vlastně vůbec nekonal (kromě jarmarku). Výročí města byl ale připisán sborník Modrá krev Sobotecka, který jsem redigoval na základě textů tohoto přednáškového cyklu na počest výročí města.

Uvidíme, co nám přinese rok 2028, zda bude 14. rodácký sjezd a nějaký sborník či jiný tisk. Obnovený Spolek rodáků a přátel Sobotky včele s Barbarou Špicarovou Staškovou rozjíždí energicky přípravu.

Připomeňme, že úspěšné rodácké sjezdy se konávají občas i v okolních obcích, např. v Libošovicích nebo na Mladějově.

OCENĚNÍ SPORTOVCI

Touchball – Mistrovství světa mládeže v Thajsku – Josef Kverek (šestý zleva)

Úspěšný reprezentant v silovém trojboji – Vladimír Medek

Florbalový juniorský vicemistr světa – Jakub Šourek

TŘÍKRÁLOVÝ PRŮVOD A KONCERT V KOSTELE

Foto: Archiv Charita Sobotka

JESLIČKY

Pasáči a Tři králové – foto: J. Hořák

MATEŘSKÁ ŠKOLA SOBOTKA

MŠ – Krtečci – zimní radovánky. Foto: E. Zahradníková

MŠ – Lyžařský kurz na Kozákově. Foto: R. Kaloková

MŠ – Včeličky – Tříkrálový průvod v MŠ. Foto: H. Reslová

PTÁCI NA KRMÍTKU – foto: RNDr. Zdeněk Mrkáček

Brhlík lesní

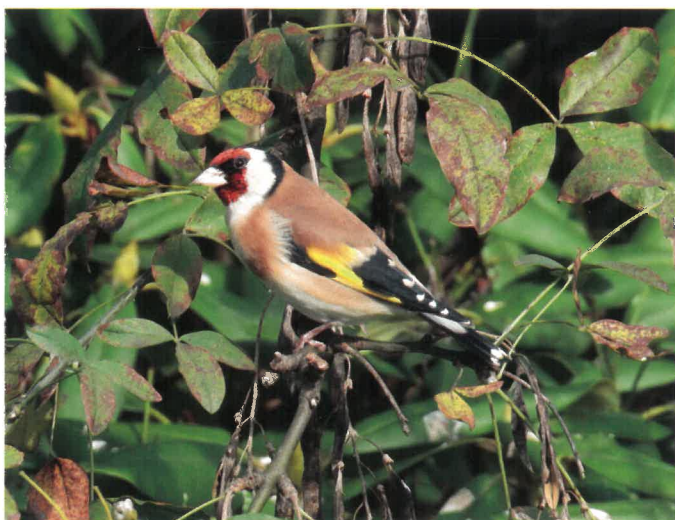
Hýl obecný

Pěnkava obecná

Špaček obecný

Stehík obecný

Sýkora koňadra

A na úplný závěr připomeňme zatím poslední etapu soboteckého rodáckého sdružování v Praze. To jsme o posvícení v srpnu 2018 šli v Sobotce z kostela – Tonda Janda, Mirka Špicarová, Jindra Žemlička a další – a domluvili jsme se, že zkusíme obnovit rodácké schůzky v Praze. Bez existence spolku, bez stanov – jako setkání přátel. Jarka Suchánek zajistil místnost v kavárně U svatě Ludmily na Náměstí míru, sehnali a rozslali jsme na dostupné adresy přátel a známých pozvání a napjatě jsme čekali.

Bylo to krásné, 9. října 2018 se místnost rychle plnila, přišli přátelé Sobotáci až z Mladé Boleslavi, Mnichova Hradiště, Vlašimi; přišla i devadesátiletá paní Miluška Kovářová.

Poté se konalo několik schůzek v roce 2019, promítli jsme si staré sobotecké pohlednice apod., až nám setkávání ukončil covid. Jak jen to bylo možné, obnovili jsme je 22. června 2021. Zkusili jsme uspořádat i úspěšnou schůzku v Sobotce o posvícení na děkanské zahradě. Potom nám ale „spolkovou“

místnost a celou kavárnu zavřeli. A tak jsme se už jen setkávali ve stále menším počtu na pohřbech pražských Sobotáků: Miluška Kovářová-Černá, Jelenka Čapková-Doubková, Danica Suchánková-Žemličková, Pepík Trnka, Tonda Janda, Eva Hrdličková-Boudyšová, Pepík Volák, Mirka Špicarová-Volfová ...

Doufejme, že nastoupí další generace a rodácká tradice sobotecká bude pokračovat v Sobotce a okolí i v Praze.

Karol Bílek

ZPRÁVIČKY ZE ŠKOLIČKY

Přinášíme vám nové zprávičky ze sobotecké školičky:

Také malé děti dokážou projevit empatii k potřebným, k dětem nebo babičkám a dědečkům:

Již poněkoliťaté se třídy **Včeliček** a **Krtečků** zapojily do **charitativní sbírky Krabice od bot**. Děti přinesly do naší „krabice od bot“ pár ušetřených korunek, za které jsme došli společně koupit dárky. Děti do balíčků přidaly obrázky a přání obdarovaným dětem. Paní učitelka dárečky dovezla na sběrné místo Charity Jičín do centra Sasanka.

Také děti ze třídy **Sluníček** chtěly pomoci babičkám a dědečkům, a proto vytvořily „**třídní sbírku**“ na **dostavbu Domova pokojného stáří v Libošovicích**, jejíž výtěžek předaly zaměstnancům charity, kteří k dětem přijeli s Mikulášskou nadílkou.

Ani děti ze třídy **Broučků** nezapomněly na babičky a dědečky. Aktivně se **zapojily do Tříkrálové sbírky** tím, že donesly drobné peníze do charitní kasičky Tříkrálové sbírky, jejíž výtěžek pomůže obnovit zahradu v Domově pokojného stáří v Libošovicích.

Spolupráce se základní školou v rámci **projektu Knížka-to je věc!** pokračovala také v předvánočním období:

Ve středu 3. prosince 2025 **děti ze třídy Sluníček** navštívily kamarády ze 2. B ZŠ Sobotka. Po krátkém přivítání jim školáci přečetli příběh o svatě Barboře, společně si zazpívali vánoční koledy. Také Sluníčka měla pro své kamarády připravenou pohádku O Červené Karkulce.

Ve čtvrtek 4. prosince 2025 školáci z 5. B základní školy přivítali **kamarády ze tříd Krtečků a Broučků** v tělocvičně ZŠ, kde na předškoláky čekal Mikuláš se svou velkou družinou andílků a nezbedných čertíků. Ti měli pro předškoláky připravené úkoly vyžadující nejenom pohybovou zdatnost a koordinaci, ale také předčtenářské dovednosti, představivost a logické myšlení. Na závěr samozřejmě nechybělo předávání přáníček a dárečků – předškoláci si odnesli ručně malované puzzle s Mikulášem a „malované čtení“, které si pro ně připravili sami školáci. Všichni se už těší na další setkání, tentokrát v mateřské škole.

V pátek 12. prosince 2025 **děti od Sluníček** navštívily **výstavu vánočních ozdob v Šolcově statku**. Paní průvodkyně nejdříve dětem vyprávěla o vánočních zvycích na Sobotecku a potom už mohly prohlížet a obdivovat krásné vánoční ozdoby a betlém.

Adventní čas si **všechny třídy naší školky** užily také při návštěvě **soboteckého Almária**, kam nás pozval pan Vláša s paní Monikou. Děti se dozvěděly mnoho zajímavého o staročeských vánočních zvycích a obyčejích, kterými si lidé dříve zpříjemňovali vánoční čas – pouštění lodiček, házení střevíčkem nebo svazování nohou stolu provazem... Nakonec si děti mohly vyzkoušet lití olova a snažily si představit, co jim jejich odlitek připomíná. Tímto Almáriu moc děkujeme za originální zážitek.

Čas čekání na Ježíška si **děti od Broučků a Sluníček** ve čtvrtek 18. prosince 2025 zkrátily **návště-**

vou vánočně vyzdobeného zámku Humprecht. Obdivovaly zde krásně vyzdobené komnaty, vánoční stromky, dřevěný betlém i napečené cukroví, a ty odvážnější si také obešly ochoz zámku.

Ve středu 10. prosince 2025 **předškoláci ze třídy Krtečků a Anežka ze třídy Sluníček** přišli za **babičkami a dědečky do DPS**, aby jim zpestřili jejich středeční posezení **programem a vyráběním.** Nejdříve si spolu zahráli „na školku“, během které si role vyměnili – děti hrály paní učitelky a na babičky a dědy zbyly role dětí. Nejdříve se stejně jako ve školce přivítali, poslali si pozdrav pohlazením a potom už „dětí“ - babičky a dědové - odpovídaly na otázky: dny v týdnu, roční období, kdy a kde se narodil Ježíšek... Bylo milé pozorovat s jakým šibalským úsměvem babička Mařenka „popletla“ odpověď na otázku: „Kolikátého je dnes?“ Potom si společně zazpívali koledy Pásli ovce Valaši a Stojí vrba košatá. Ve zbylém čase děti s babičkami a dědečky vyráběly vánoční výzdobu do svých bytečků. Z úsměvů a rozzářených očí jak dětí, tak i babiček a dědečků, byla vidět radost ze společné práce. Už se všichni těšíme na další setkání.

Stejně jako předchozí roky, tak i letos se naše mateřská škola aktivně zapojila do **Tříkrálové sbírky:**

V neděli 4. ledna 2026 se děti představily svým **vystoupením na Tříkrálovém koncertě v kostele sv. Máří Magdalény v Sobotce.** Spolu s vystoupeními dětí z Ľapíku, ze ZUŠ a ZŠ v Sobotce vytvořily nezapomenutelnou atmosféru nejenom pro rodiny vystupujících. Potlesk patřil jak samotným vystupujícím, tak i těm, kteří přispěli do charitní sbírkové kasičky.

Hned poté, co se děti vrátily po vánočních svátcích do školky, nacvičily děti ze třídy Včeliček **průvod Tří králů za Ježíškem**, kdy se převlékly do kostýmů a celá družina s Josefem, Marií a Ježíškem, s Kašparem, Melicharem a Baltazarem a se skupinkou poutníků obešla všechny třídy naší MŠ.

Ve středu 7. ledna 2026 Majda, Justýnka a Sofinka ze třídy Včeliček **koledovaly v soboteckých obchodech a na úřadech** s panem děkanem Václavem Novákem.

Ve čtvrtek 8. ledna 2026 pan děkan pozval děti na **prohlídku svátečně vyzdobeného kostela**, během které jim vypravoval příběh o narození Ježíška a na faře jim o Ježíškovi pustil krásný animovaný příběh.

S koledou jsme nezapomněli ani na **babičky a dědečky v DPS v Sobotce**, kteří na nás v pátek 9. ledna 2026 už netrpělivě čekali a za krásně zpívanou koledu rádi přispěli do kasičky.

Naše tříkrálové putování jsme zakončili v sobotu 10. ledna 2026, během kterého Natálka od Včeliček, Pepa od Sluníček spolu se školáky Haničkou, Terezkou a Rádou **koledovali v soboteckých ulicích.**

Bylo nám velkým potěšením, že jsme se znovu mohli aktivně účastnit vybírání peněz, které v letošním roce přispějí ke zkvalitnění prostředí a života seniorů v Domově pokojného stáří v Libošovicích - na obnovu zahrady po ukončení přístavby a rekonstrukce a také na nákup mobiliáře a kompenzačních pomůcek. Uvědomujeme si, že tato sbírka má prvotní význam pro zlepšení života našich spoluobčanů, ale zároveň také i pro naše děti, které se tak učí vnímavosti a pochopení potřeb babiček a dědečků.

Ve čtvrtek 15. ledna 2026 přišli za dětmi od Sluníček druháčka ze ZŠ spolu s paní učitelkou Luckou a paní asistentkou Broňou s programem v rámci **projektu Knížka-to je věc!** Školáci nejdříve přečetli poutavý příběh z knihy Zlobilky a potom si připravenými otázkami ověřovali, zda mladší kamarádi dobře poslouchali a dokážou správně odpovědět.

Také letos se **předškoláci ze třídy Krtečků a Broučků setkávají s dětmi ze školní družiny a společně tráví čas sportováním.** Nejinak tomu bylo i v úterý, 20. ledna 2026, kdy děvčata z vyšších ročníků pod vedením paní učitelky Jany Zumrové připravila pro předškoláky sportování v tělocvičně ZŠ. Nejdříve se všichni museli rozehrát a protáhnout se, potom plnili sportovní aktivity a na závěr si zahráli vybíjenou. Pro všechny to byly chvíle radosti, prohlubování kamarádství a poznávání prostředí ZŠ, kam většina předškoláků nastoupí do první třídy.

V rámci **celotýdenního preventivního programu** nás ve školce navštívila vychovatelka ŠD při ZŠ Sobotka paní Jana Vaňková. Dětem nejdříve přečetla příběh z knihy Nejkrásnější vědomé pohádky a potom si s nimi povídala o emocích a pocitech, děti se je snažily pojmenovat a vyprávěly si o nich. Na závěr meditovaly – vnímaly vlastní pocity a svůj dech... Tyto zklidňující relaxační aktivity jsou v dnešní uspěchané době prospěšné nejenom pro děti.

Opět po roce v týdnu od 26. do 30. ledna 2026 absolvovaly **nejstarší děti týdenní lyžařský kurz ve školičce SKI Kozákov** s úžasným týmem instruktorů pod vedením paní Hanky Machkové. V pondělí ráno to byla pro některé děti první zkušenost a v pátek pro všechny odměna - slalom a stupně vítězů. Pro nás paní učitelky bylo krásné pozorovat nadšení dětí a dojetí rodičů, kteří přijeli na kozákovský svah své děti podpořit. Velký dík patří také panu řidiči autobusu za každodenní bezpečnou dopravu.

Za kolektiv mateřské školy

Hana Reslová

KNIHOVNA

DALŠÍ SEMESTR VIRTUÁLNÍ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU V SOBOTCE

Motto: „Výuka přichází za seniore“

V únoru v Sobotce opět začíná další semestr Virtuální univerzity třetího věku.

Jedná se o dlouhodobou společenskou aktivitu v oblasti seniorské výuky, jejímž cílem je zpřístupňovat tento způsob vzdělávání zájemcům, kteří se nemohou účastnit prezenčního studia. Studijním i organizačním garantem projektu je Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze.

Tématem nadcházejícího cyklu přednášek v rámci letního semestru 2025/2026 jsou **Mistři evropského barokního malířství 17. století**. Organizačním garantem je Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze, výukovým garantem pak **doc. Mgr. Martin Pavlíček, Ph.D.**

Barokní malířství 17. století bylo epochou silných emocí, kontrastů a velkolepé obrazotvornosti. V kurzu se setkáme s Caravagiem, který vtiskl plátnům dramatické světlo a stín,

i s Rubensem, jehož díla oplývají pohybem a smyslností. Nahlédneme do dvorského prostředí Velázqueze, klasicistní harmonie Poussina i hloubky Rembrandtových portrétů. Každá přednáška tak představí jinou tvář baroka – od italské vášně až po severskou duchovní hloubku.

První z přednášek se koná v pondělí **9. února 2026 od 9:30 v Městské knihovně Fráni Šrámka v Sobotce**. Přihlášky do kurzu je možné podat nejpozději do konce února (stejně tak je možné se do tohoto data ze studia odhlásit). Po přijetí přihlášky Vám bude kurz zasláním přístupových kódů v co nejbližší době zpřístupněn.

Více o projektu naleznete na webových stránkách univerzity: www.e-senior.cz a na webových stránkách knihovny: www.knihovnasobotka.cz, samozřejmě jsem kdykoli k dispozici všem zájemcům pro další informace i osobně.

MŠ

V ZEMI TUČŇÁKŮ

Pokud vás láká ledová Antarktida, můžete se tam na chvíli přenést alespoň díky poutavým fotografiím Marka Dabrowskeho, účastníka dvou expedic do polské antarktické stanice Henryka Arctowskiego na Ostrově krále Jiřího v souostroví Jižní Shetlandy. Autor výstavy tam na pozici energetika/elektrikáře pobyl hned dvakrát, poprvé na roční expedici v letech 2021-2023,

podruhé na půlroční na přelomu let 2023 a 2024. Po dobu svého působení nasbíral spoustu fotografického materiálu, z kterého můžete zlomek vidět i vy. Psal také deník, z něhož je níže publikován pouhý útržek, trochu více čtení na vás čeká v knihovně. Výstavu si můžete prohlédnout až do konce února vždy ve výpůjčních hodinách knihovny.

KNIŽNÍ NOVINKY

Výběr z knih, pořízených za poslední dva měsíce do knihovny:

Beletrie

☞ COLLIN, Philippe: *Barman z hotelu Ritz*. Paříž padla do spárů nacistů, ale v hotelu Ritz se dál pije šampaňské. Za barem stojí Frank Meier – mistr koktejlů, který tančí na tenkém ledu uprostřed smrtícího baletu kolaborantů, odbojářů a německých uniforem všech šarží. Přizpůsobení je otázkou přežití. A tak po čtyři roky míchá koktejly Němcům, Coco Chanel, vdově Ritzové, Jeanu Cocteauovi i dalším členům pařížské smetánky. Většina návštěvníků hotelu ale netuší, že Meier, rakouský emigrant a veterán z roku 1914, skrývá tajemství: Barman v Ritzu je Žid.

☞ EPSTEIN, Marek: *Koketérie*. Zář 1936. Ferda Gust by své sedmnácté narozeniny slavil raději než s rodinou s pihovatou Ludou, do které je bezhlavě zamilovaný, jak to svede jen srdce panice. Navíc ho starší sestra podaruje něčím tak neskonale trapným, jako je deník. A pak mu podá tužku... „Ani kdybys byl poslední na světě, Guste,“ zapíše si odpověď pihovaté. Deník eléva redakce Peroutkovy Přítomnosti se stává mozaikou intimních okamžiků z předválečné Prahy i kronikou velkých dějin Československa poté, co se rozhodne v roce 1938 postavit Hitlerovi silou.

Z deníku:

Plavba

2021. 12. 15 středa

8. den expedice

1. den plavby

Gdyně.

Z dnešního rána se potvrdily všechny zprávy: dnes vyplouváme. Celní prohlídka začíná v 10:00. Předtím jsme telefonovali s Ewou, nejprve na různá témata. Pak o expedici a samozřejmě o nás, s emocemi.

Jak bylo oznámeno, přípravy na vyplutí začaly před polednem. Remorkér dorazil a kotvící lana byla odpojena. Přesně ve 12:00 jsme se začali vzdalovat od souše.

MŠ

PODĚKOVÁNÍ

Ve středu 21. ledna 2026 bylo pět soboteckých studentek Virtuální univerzity třetího věku v aule České zemědělské univerzity v Praze promováno. Slavnost byla důstojná a dojemná, pro nás studentky a studenty „v letech“ povzbuzující. S chutí se opět pustíme do dalších témat, která nám příležitost pozdního studia nabízí. Jak takové studium v seniorském věku probíhá? Je to velmi jednoduché. Stačí se přihlásit v některém z konzultačních středisek, kterých je po celé republice velká spousta. Už řadu let organizují vzdělávání dospělých seniorů především knihovny. Jak je všeobecně známé, síť knihoven v naší republice je na světě nejhustší. Vážíme si možnosti vzdělávat se také v Sobotce.

Patří se poděkovat za vstřícnost a ochotu laskavé paní knihovnici Magdě Šrůtové, která pravidelná setkávání organizuje a technicky zabezpečuje. Díky tomu už řadu let prožíváme obohacující příjemné chvíle radosti a sounáležitosti s ostatními vrstevníky. V sobotecké knihovně se povedlo vytvořit přátelskou partu lidí, kteří se rádi setká-

vají. Obohacující zážitky si dopřáváme na doplňkových výletech a při předávání Pamětních listů na nejrůznějších místech, po absolvování šesti tematických přednášek. V loňském roce jsme v rámci jarního semestru na téma „Naše stromy“ navštívili 14. května Průhonice.

Šváteční předávání Pamětních listů se konalo stylově v zámecké oranžerii v parku na zámku Sychrov 24. října 2025. Posledních šest loňských přednášek zimního semestru bylo věnováno baroknímu architektovi Janu Blažejovi Santini Aichelovi. Některé nám blízké vzácné památky z jeho mimořádného architektonického díla si jistě znovu rádi připomeneme při předávání Pamětních listů na plánovanou jarní návštěvu Mariánské zahrady.

Pravidelně také v knihovně trénujeme pod vedením šikovné lektorky Veroniky Vynikalové svoji slábnoucí paměť. Zde je třeba poděkovat za zorganizování nejen paní knihovnici Magdě, za podporu finanční i MAS Český ráj a Střední Pojizeří, jmenovitě ing. Veronice Horákové. DĚKUJEME.

Alena Pospíšilová

☞ RINA Lin: *Čtenářka duší*. Číst v duších ostatních je nebezpečný dar. Daya žije na zapomenuté vězeňské planetě mezi bezohlednými zločinci. Přežití jí zajišťuje pouze její dar číst v duších ostatních a vnímat jejich pocity. Když se z kryospánku probudí skupina geneticky upravených lidí, Daya se ocitne před složitou volbou. Má pomoci vojákům a jejich vůdci Khaosovi opustit planetu, nebo ochránit životy svých lidí? Jenže Khaos není jen tak ledajaký voják. Jeho duše je pro Dayu neodolatelná. Ale zamilovat se do muže, který nebyl stvořen pro lásku, je příliš nebezpečná hra.

Naučná literatura

☞ BOLEDOVIČOVÁ, Martina a KOPECKÁ, Martina Viktorie. *Letní a podzimní tradinář: plný sklizní a hojnosti od května do října*. Praha: Smart Press, 2025. ISBN 978-80-88244-49-3.

☞ CLEAR, James. *Atomové návyky: Jak si budovat dobré návyky a zbavovat se těch špatných*. Jan Melvil Publishing, 2020. ISBN 9798000174739.

☞ FILLIOZAT, Isabelle. *Zkoušeli jsme všechno!: respektující a klidné výchovné postupy*. 3. vydání. Ilustroval Anouk DUBOIS, přeložil Ester KUKRÁLOVÁ. Praha: CPress, 2025. ISBN 9788026458678.

☞ FROST, Kate: *Kouzlo islandské noci*. Kouzlo islandské noci je romantický a emotivní příběh o tom, jak daleko musíme někdy zajít, abychom našli sami sebe – a že i v mrazivém tichu se může rozhořet plamen naděje a lásky.

☞ LUKEŠOVÁ, Petra: *Pod taktovkou*. Příběh o tom, jak tenká a křehká je hranice mezi láskou a nenávistí. Karin je dospívající dívka, plná nadějí a snů. Ale všechno se změní v okamžiku, kdy se ocitá v manželství, které ji připravuje o vše, co kdy chtěla, o rodinu i o samu sebe... Co vše je člověk ochotný obětovat, aby našel svou cestu ke světlu a naději?

PTÁCI NA KRMÍTKU

Zima přináší volně žijícím ptákům mnohé potíže. Vlastní chlad jim většinou nevadí, ale musí mít dostatek potravy. A hlavně v době, kdy leží souvislá sněhová pokrývka v kombinaci s mrazy, mívají značné potíže s jejím sháněním. A právě v této době je naše pomoc významná.

Přikrmovat můžeme na různých místech jako například na okenním parapetu nebo na odhaleném špalku, ale přes to krmítko zůstává nejlepší variantou. V případě, že nemáme možnost si sami krmítko vyrobit, můžeme si ho pořídit v některé z prodejen a zde si vybrat typ podle konkrétních podmínek v místě svého bydliště, na chatě či chalupě.

Pokud jde o druh krmiva, tak jednoznačně nejlepší jsou semena slunečnice a nadrcené vlašské ořechy, které taktéž obsahují velké množství energie. Hlavně slunečnici mají rádi prakticky všechny druhy ptáků od sýkory koňadry přes modřinku, zvonka, oba druhy vrabců, stehlíka, čížka, brhlíka, strakapouda až po červenku, pěnkavu obecnou, stehlíky, čížky či hýly. Dále pak je možné využít lůj, lojové koule či válce, jablka, sušené plody například jeřábu, bezů a dalších druhů stromů a keřů. Naopak nikdy nenabízíme zbytky od jídla z naší kuchyně ať již pečené maso nebo knedlíky nebo další pokrmy.

Krmítko je pro příznivce přírody lepší než televize. Na něm a v jeho okolí můžeme pozorovat během zimy 10

i více druhů ptáků. Některé z nich jako například sýkory či vrabci na něm vidíme pravidelně, jiné naopak vzácně – hýl, mlynařík dlouhoocasý, sýkora babka nebo dlask. Zajímavé je sledovat i chování a reakce jednotlivých druhů. Vrabci a zvonkové mají pro strach uděláno a většinou se ostatních ptáků nebojí. Rozruch vyvolává strakapoud, který svým prudkým přiletem vyvolává obavy z krahujce, který dosti často loví právě u krmítek. Drobné ptáky někdy ruší zavalitý dlask a hlavně sojka či straka, které jsou však na krmítku výjimečně. Rychlé přílety a odlety s jedním semínkem na blízky strom či keř praktikují sýkory brhlík a babka. Pěnkavy většinou nelétají na krmítko, ale sbírají potravu na zemi a kosy spíše uvidíme na zemi, pokud jim tam nabídneme jablka. Nejplášší na krmítku je červenka, takže raději hledá zbytky potravy na zemi. A podobně bojácný je mlynařík. Pokud jde o červenku, tak ve Velké Británii byla v roce 2015 vyhlášena národním ptákem jako nejoblíbenější druh a pro obyvatele ostrovů je navíc symbolem Vánoc.

Kolikrát se mne lidé ptají, proč jim ptáci nelétají na krmítko nebo jen málo. Pokud jde o starší pozorovatele, tak je pravda, že v dobách jejich mládí bylo pěvců podstatně více a povídání o příčinách jejich úbytku by bylo na samostatný příspěvek. Ale je jisté, že člověk stále více a negativně ovlivňuje přírodu. A také

ptáci mají stále méně potravy a hnízdních příležitostí. Podle mých zkušeností je ale důležité to, abychom krmítko doplňovali pravidelně a nenechávali ho příliš dlouho prázdné. Pokud ho necháme delší dobu bez krmiva a někde v sousedství někdo jiný krmí pravidelně, pak ptáci logicky létají raději k němu. Dalším důvodem malé návštěvnosti krmítka bývá druh krmiva. Jak jsme si již řekli, základem zůstává slunečnice a s ní vlašské ořechy. Jiným důvodem bývá častá přítomnost koček. Podobně jako krahujec, tak také ony si pamatují, kde se slétají ptáci. Významnou roli v návštěvnosti krmítka hraje jeho okolí. Ptáci mají rádi blízkost stromů a keřů, odkud před přiletem na krmítko sondují, zda jim nehrozí nějaké nebezpečí. A pokud je překvapí zmíněný krahujec, tak se snaží do nich ukrýt. A na nich také zpracovávají získaná semena, jak jsme naznačili výše.

Díky přikrmování a pozorování na krmítku si můžeme hezky obohatit všední a sváteční dny, zkrátit si čekání na jaro a také si prohloubit svoje znalosti v určování i chování ptáků. Tato činnost spojuje všechny generace – od malých dětí až po seniory. Kromě jiného rozvíjí naše pozorovací schopnosti a posiluje náš vztah k přírodě. Pokud jste se v tomto roce nestihli zapojit do sčítání v rámci Ptačí hodinky, můžete tak učinit v roce příštím. I touto cestou můžete pomoci k ochraně našich stálých ptáků.

Z. Mrkáček

Foto: Z. Mrkáček na barevné příloze str. 14

V ZEMI TUČŇÁKŮ – MAREK DABROWSKI

Město Sobotka má dvě partnerská města. Jedno z nich je Sobótka v Polsku. Družba a spolupráce základních škol i města funguje skvěle. Před mnoha lety při jedné služební návštěvě jsem byla překvapena, že nám s komunikací a jazykem pomáhá Marek, kterému se líbí český jazyk a jako samouk se vzdělává. Již tehdy Marek dobře zvládal překládat slovíčka, kterým jsme v polštině nero-

zuměli. Jeho žena Ewa pracovala v té době v knihovně. Marek přijal pozvání od Marie Sekerové na festival Šrámkova Sobotka, kde se nejvíce naučí a dozví o češtině. Další rok Marek přijel i se synem a celý týden poctivě chodil nejen na doprovodný program, ale i na odborné přednášky. Obdivovala jsem ho. Stali se z nás přátelé a Marek jezdil na festival pravidelně, vynechal pouze, když se stal

členem expedice do polské antarktické stanice v souostroví Jižních Shetland.

V loňském roce přijel na festival a o expedici v zemi tučňáků vyprávěl v úzkém kruhu přátel. Přišel návrh pana starosty L. Jenčka pozvat Marka na besedu s promítáním fotografií pro veřejnost.

Termín sobota 6. prosince vyhovoval nám i Markovi. V Městském divadle Solnice se zaplnilo hlediště většinou

místními občany, kteří si nenechali ujít tuto jedinečnou příležitost poznat člověka, který výbornou češtinou vyprávěl dobrodružnou cestu. Všichni přítomní doslova hltali Markův příběh, který začal, když našel inzerát Polská antarktická stanice Henryka Arctowského hledá nové zaměstnance. Napoprvé ho nenajali, byl první náhradník, ale později se to povedlo. Vyprávěl o své pracovní náplni o životě bez rodiny, o žití v zemi tučňáků na omezeném prostoru s lidmi, které neznal. Expedice trvala jeden celý rok, prostě svátky a narozeniny bez dětí a ženy. Poutavé vyprávění doplněné

promítáním fotografií. Marek málokdy potřeboval pomoci se správným českým slovíčkem. Jako moderátor se osvědčil pan starosta, kterému tímto děkuji, protože já jsem si mohla v hledišti užít besedu.

Marek povídal a povídal, ale publikum mělo stále doplňující otázky. Bylo vidět, že všechny tato beseda zaujala. Při vstupu do divadla byla nainstalována výstava fotografií z expedice jako upoutávka na výstavu, která v současné době probíhá v Městské knihovně Fráni Šrámka. O výstavě více v příspěvku paní knihovnice M. Šrůtové na str. 17.

Markovi děkuji a přeji hodně úspěchů a třeba i další expedici.

Pavla Havlová

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

KULTURNÍ KALENDÁŘ – LEDEN – ÚNOR 2026

- 23. 2. 1756 se narodil **Frant. Josef Gerstner**, pohřbený na Mladějově.
- 23. 1. 1776 zemřel sochař a řezbář našeho kraje **Josef Jiří Jelínek**.
- 27. 1. 1821 se narodil **Josef Vendelín Sokol**, výborný houslový virtuóz.
- 15. 2. 1831 se v Sobotce narodil historik **P. Augustin Velebín Neufuss**.
- 25. 1. 1836 se narodil dramatik a politik **František Věnceslav Jeřábek**.
- 12. 2. 1841 se narodil **JUDr. Jindřich Šolc**, dvojnásobný primátor Prahy.
- 22. 2. 1866 se narodil politik a národohospodář **Jindřich G. Maštálka**.
- 25. 1. 1871 se narodil **Josef Boudyš**, ředitel školy a rychtář baráčníků.
- 14. 1. 1881 se narodila ředitelka sobotecké školy **Gabriela Mačerková**.
- 8. 2. 1901 se narodil spisovatel a vlastenec **Josef Ladislav Turnovský**.
- 29. 2. 1916 zemřel významný soudce **JUDr. Václav Boček**, rodák z Oseka.
- 7. 2. 1921 se narodili budoucí lékař **Vladek** a lékárník **Zbyněk Krámkovi**.
- 11. 2. 1931 se narodil literární vědec **Jaroslav Šimůnek**, šéfredaktor ZŠS.
- 25. 2. 1931 zemřel ředitel gymnázia, klasický filolog **PhDr. Karel Cumpfle**.
- 28. 2. 1951 zemřel výborný entomolog, sobotecký důchodník **Josef Šulc**.
- 10. 1. 1986 zemřel básník **Jaroslav Seifert**, obdivovatel krás našeho kraje.
- 2. 2. 1991 zemřela **Libuše Slavíková**, výborná sobotecká učitelka hudby.
- 27. 2. 2001 zemřel **Květoslav Fryšný**, kulturní pracovník v Libošovicích.
- 7. 1. 2006 zemřel dlouholetý účastník Šrámkovy Sobotky **prof. Jiří Demel**.
- 10. 2. 2006 zemřela paní **Božena Vránová**, ochotnická herečka v Sobotce.
- 26. 1. 2021 zemřela herečka **Hana Maciuchová**, chalupářka ve Spyšově.

Podrobnější údaje o těchto i dalších osobnostech jsou ve slovníku Kdo je kdo v dějinách Sobotecka a Dolnobousovska.

KB

SRDEČNÉ PŘÁNÍ PANÍ JARMILY VÁCHOVÉ

V životě potkáváme mnoho lidí. Na některé v průběhu času zapomeneme, na některé rádi nebo nerádi vzpomínáme, někteří jsou v našich myslích stále přítomni, i když se s nimi dlouho nebo vůbec nevidíme. K takovým, na které nikdy nezapomenete, patří paní Jarmila Váchová.

Její maminka se narodila v Obrubech, do školy začala chodit za I. republiky ve Všeborsku a po postavení nové školy v Obrubech i tam. S láskou a obdivem vždy vzpomínala na pana řídícího Františka Vojtíška (1888-1963), svého učitele. Jako osvětlený učitel, vlastenec, lidumil, člověk hlubokého sociálního cítění udělal pro děti, obyvatele vesničky i pro celou naši oblast Českého ráje mnoho.

Paní Jarmila Váchová se ale narodila v Ústí nad Labem a prožila zde celý svůj život. Vystudovala střední zdravotnickou školu, splnil se jí sen a stala se zdra-

votní sestrou, vždy milou, soucitnou, lidskou, pomáhající. Pak přišla nabídka učit na střední a vyšší zdravotnické škole. Neodmítla a 35 let tam působila jako odborná učitelka.

V roce 1995 se doslechla o Šrámkově Sobotce, přijela a nepřetržitě po dobu 25 let (do roku 2019) zůstala její věrnou účastnicí. Zajímaly ji přednášky o českém jazyce a literatuře, ráda navštěvovala všechny recitační, divadelní i filmové pořady. Několikrát se zúčastnila učitelské dílny vedené režisérkou Českého rozhlasu Hanou Kofránkovou. Těšilo ji setkávat se s lidmi naladěnými na stejnou strunu. Do dětské dílny při Šrámkově Sobotce přivedla i svou jednatiletou vnučku Magdalénku a měla radost z jejího účinkování. Zamilovala si náš kraj, Český ráj, vždyť zde měla své kořeny. Jak ji těšily procházky Sobotkou nebo návštěvy zámku Humprecht! Výlety na Kost a cesty Plakánkem měla spo-

jené se vzpomínkami na svou maminku, která v tamějším hotelu Helikar vystoupila jako ochotnická herečka v divadelní hře Zemský ráj to na pohled.

Léta přibývají, ale paní Jarmila Váchová je stále aktivní. Účastní se akcí Krajské Ústecké knihovny, např. Maratonu čtení nebo poznávacích vlastivědných výletů, přednášek aj. Absolvovala Univerzitu třetího věku na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze. Zaslouží si náš obdiv.

Milá paní Váchová, dne 12. ledna letošního roku jste oslavila své 80. narozeniny. Dovolte nám, abychom Vám k Vašemu významnému životnímu jubileu popřály co nejvíce zdraví, pohody a radosti ze všeho, co zažíváte nebo budete podnikat. Byla jste dobrou duší Šrámkových Sobotek a my Vám za to s velkou úctou a uznáním velmi děkujeme.

Olga Bičíšková a Marie Sekerová

JUBILEA

V říjnu 2025 oslavili životní jubileum

6. 10.	Hazdrová Marie	Sobotka, J. Glazarové 545	85 let
9. 10.	Hošková Vlasta	Sobotka, Zahradní 449	90 let
14. 10.	Kupcová Miroslava	Lavice, Lavice 15	80 let
18. 10.	Matouš Josef	Sobotka, Tyršova 404	80 let
26. 10.	Patka Stanislav	Sobotka, Novoměstská 272	85 let
27. 10.	Zahrádka Josef	Sobotka, Zahradní 511	95 let

V listopadu 2025 oslavili životní jubileum

7. 11.	Bareš Václav	Sobotka, Malé Náměstí 27	80 let
15. 11.	Sekerová Marie	Sobotka, Na Benešově 247	85 let

V prosinci 2025 oslavili životní jubileum

12. 12.	Horáková Marie	Sobotka, Krátká 738	92 let
15. 12.	Hrušová Irena	Sobotka, Boleslavská 60	90 let
20. 12.	Rejřová Květoslava	Sobotka, Krátká 739	92 let
25. 12.	Najmon Jaroslav	Sobotka, Novoměstská 97	91 let

V lednu 2026 oslavili životní jubileum

15. 1.	Sedláček Josef	Sobotka, Bezručova 393	92 let
15. 1.	Zemánek Jaroslav	Sobotka, Tyršova 503	92 let
17. 1.	Jeníčková Marie	Sobotka, J. Glazarové 547	96 let
18. 1.	Vejnárková Jaroslava	Sobotka, Krátká 740	91 let
18. 1.	Král Karel	Spyšova, Spyšova 31	80 let

Jubilanty návštěva velice potěšila, děkují panu starostovi a místostarostovi za to, že nezapomínají na nejstarší generaci ve městě. A také za krásné přání a pozornost, kterou obdrželi.

Květoslava Hořáková

BLAHOPŘEJEME

17. ledna 2026 oslavila 96. narozeniny paní **Marie Jeníčková** z ulice J. Glazarové v Sobotce.

Léta pracovala ve školní jídelně. V současné době žije u dcery v Praze, ale často zajíždí do Sobotky, v letních měsících tu bývá i delší dobu. Už se hůř pohybuje, ale jinak je optimistická, společenská, všechno si pamatuje a dokonce pomáhá dceři v hospodě s drobnými pracemi.

Je nejstarší občankou Sobotky. Přejeme jí všechno nejlepší a ať jí zdraví vydrží ještě hodně dlouho.

K. Hořáková

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

Dne 15. prosince 2025 zemřela ve věku 81 let paní **Miroslava Špicarová**, rozená Volfová, ze Sobotky.

Dne 25. prosince 2025 zemřel ve věku 78 let pan **Jiří Javůrek** ze Sobotky.

Dne 2. ledna 2026 zemřel ve věku 84 let pan **Jaroslav Bolina** ze Sobotky.

Dne 12. ledna 2026 zemřel ve věku 77 let pan **Jiří Plátek** ze Sobotky.

Dne 23. ledna 2026 zemřel ve věku 92 let pan **Josef Sedláček** ze Sobotky.

Dne 1. února 2026 zemřel ve věku 71 let pan **Ladislav Vošvrda** ze Sobotky.

JANA BREJCHOVÁ V SOBOTCE

Odchází nám vynikající dámská poválečná herecká generace. Loňského roku Marie Tomášová a nyní Jana Brejchová. Obě zanechaly i trvalou stopu v Sobotce. Paní Tomášová (18. 4. 1929 – 25. 5. 2025), spjatá s Mladou Boleslaví, patřila mezi stovky umělců, kteří účinkovali v kulturních pořadech festivalu Šrámkova Sobotka. Nebylo jí dobře, sháněl jsem jí v lékárně u Zbyňka Krámka nějaké prášky. Její odchod jsme zaznamenali vloni.

Jana Brejchová (20. 1. 1940 – 6. 2. 2026) zanechala Sobotce trvalý dárek. To se psal rok 1957 a režisér Jiří Weiss natáčel film Vlčí jáma na motivy románu Jarmily Glazarové. Měl hvězdné obsazení: Jiřina Šejbalová, Jana Brejchová, Miroslav Doležal atd. Hudba Jiří Srnka. A jedny z ústředních scén se na doporu-

čení paní Glazarové natáčely na sluncem zalitým soboteckém náměstí. Hudba pana Janků vyhrávala, kočár vezli koně

pana Brixího, Sobotáci tvořili kompars procházejících se měšťanů na promenádě (velmi to slušelo zvláště Václavu Fiedlerovi) - a pak v podvečerní scéně vyšla z postranní ulice Jana Brejchová... Zde je ovšem nutno prozradit, že záběry ulice vedoucí na sobotecké náměstí byly natočeny v Jičíně.

A ještě jednu "příhodu z natáčení" musím prozradit. V těch navečerech se nás asi dvacet mladých scházelo v parku za dnešním Městským úřadem, zpívalo se, povídalo. Jednou někdo před rozchodem zavelel: Na silnici, do trojic, zpívat! Tak jsme došli v útvaru na náměstí, prý kvůli nám se jedna scéna musela točit znovu...

Kdopak z pamětníků ještě žije...

Karol Bílek

TANEČNÍ KURZ 2025

Taneční Mgr. Ilony Šulcové Dolní Bousov 12.12.2025

Taneční Mgr. Ilony Šulcové Dolní Bousov 12.12.2025

Městská knihovna Fráni Šrámka v Sobotce

V zemi tučňáků

500 dnů v Antarktidě na druhé straně zeměkoule

výstava fotografií
Marka Dabrowskeho,
 účastníka dvou expedic do polské
 antarktické stanice Henryka Arctowskiego
 na Ostrově krále Jiřího

5. leden - 27. únor 2026
 vždy ve výpůjční době knihovny

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ MĚSTA SOBOTKY

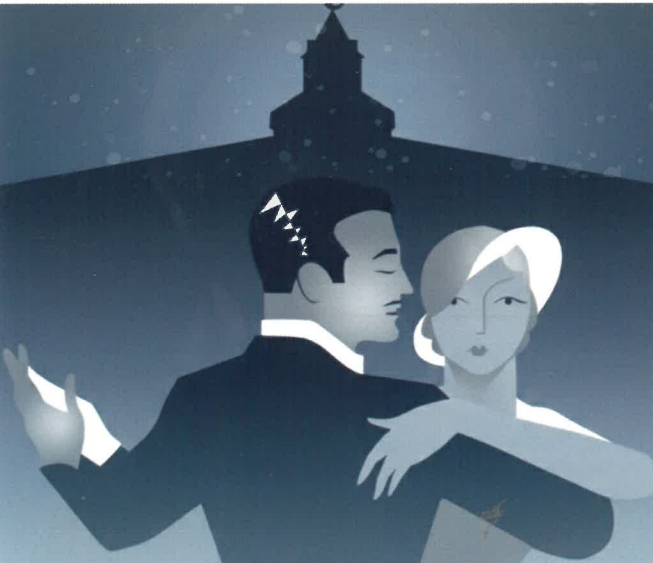

MAŠKARNÍ MERENDA

SOBOTA 28. ÚNORA 2026 OD 20:00 HODIN
SOKOLOVNA SOBOTKA
HRAJE POP-ROKOVÁ SKUPINA VÍKEND ROCK

VSTUPNÉ 180 Kč OCENĚNÍ NEJLEPŠÍCH MASEK OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

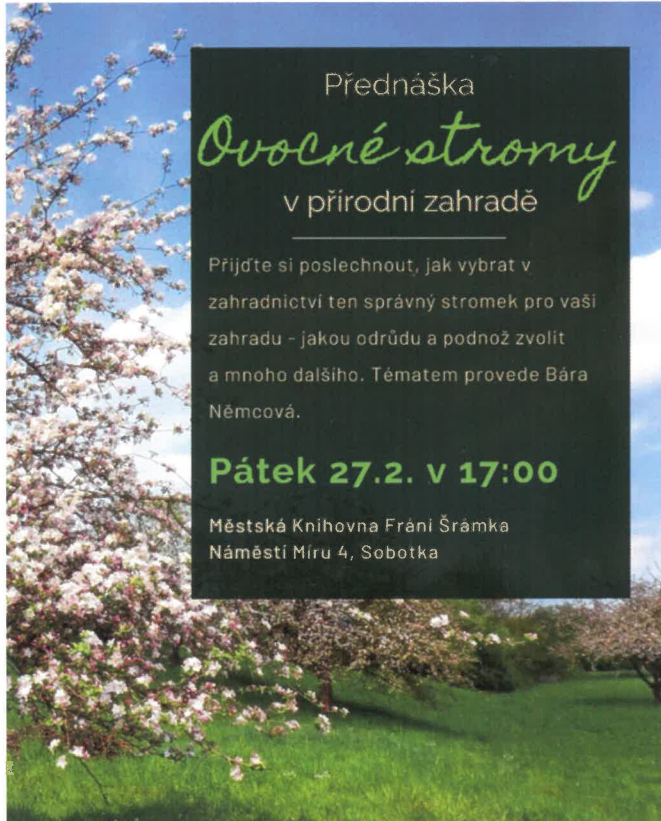

MĚSTSKÝ PLES SOBOTKA

21.2. 2026 20:00

SOKOLOVNA
HRAJE BUMERANG

VSTUPNÉ: 250,- Kč PŘEDPRODEJ MIC: 200,- Kč
 BOHATÁ TOMBOLA, PŘÍPITEK STAROSTY A PŮLNOČNÍ PŘEKVAPENÍ

Přednáška
Ovocné stromy
 v přírodní zahradě

Přijďte si poslechnout, jak vybrat v
 zahradnictví ten správný stromek pro vaši
 zahradu - jakou odrůdu a podnož zvolit
 a mnoho dalšího. Tématem provede Bára
 Němcová.

Pátek 27.2. v 17:00

Městská knihovna Fráni Šrámka
 Náměstí Míru 4, Sobotka

Spolufinancováno
 Evropskou unií

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky – vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA, nám. Míru 3, 507 43 Sobotka
 tel.: 493 571 618; e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz. Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová, redakční rada: Karol Bílek,

Karolína Kupcová, Marie Sekerová, Magdaléna Šrůtová, Radka Vokounová. Externí spolupracovník Lubor Jenček ml.

Grafická úprava a tisk: MS Polygrafie s. r. o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz.

Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady Zpravodaje. Za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.

ISSN 12 12 - 7906, MK ČR E 11563. Uzávěrka dalšího čísla 31. 3. 2026.